

δλοκλήρους καὶ διεσκέδαζον τόσον, ώστε θὰ διηρχόμην εὐχαρίστως ἐκεῖ ὀλόκληρον τὴν ἡμέραν.

Εἶναι πλατεῖα ἀνταξίᾳ τῆς φήμης της, ὅχι τόσον διὰ τὴν εὐρύτητα καὶ τὴν ὁραιότητα αὐτῆς, ὅσον διὰ τοὺς ἀνθρώπους, διὰ τὴν ζωήν, διὰ τὴν ποικιλίαν τοῦ θεάματος, ὅπερ παρουσιάζει καθ' ὅλας τὰς ὥρας τῆς ἡμέρας.

Δὲν εἶναι ὅπως αἱ λοιπαὶ πλατεῖαι εἶναι ἔνταυτῷ αἴθουσα, περίπατος, θέατρον, ἀκαδημία, καππος, πεδίον στρατιωτικῶν γυμνασίων, ἀγορά.

'Απὸ τῆς ἀνατολῆς τῆς ἡμέρας μέχρι τῆς πρώτης μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὥρας, τόση συνγκέντρωσις ἀνθρώπων παρατηρεῖται, τόσον πλήθος λαοῦ πηγαίνει καὶ ἔρχεται διὰ τῶν δέκα μεγάλων ὁδῶν, οἱ ὅποιοι ἀρχίζουν ἀπ' ἐκεῖ, τόση πολλὴ κίνησις ἀμάξῶν γίνεται, ώστε σὲ καταλαμβάνει τάλη.

Ἐκεῖ κλείουσιν οἱ ἔμποροι τὰς συμφωνίας των, ἐκεῖ οἱ ἀργοὶ δημιαγγοφοί, ἐκεῖ οἱ ἄνευ θέσεως ὑπάλληλοι, οἱ γέροντες συνταξιοῦχοι, οἱ κομψοί νεανίσκοι. Ἐκεῖ κερδοσκοποῦσιν, διμιλοῦν περὶ πολιτικῆς, ἐρωτεύονται, περιπτοῦν, ἀναγινώσκουν ἐφημερίδας, καταδιώκονται οἱ ὄφειλέται, ζητοῦνται οἱ φίλοι, παρκευαζονται αἱ κατὰ τῶν κυβερνήσεων διαδηλώσεις, χαλκεύονται αἱ φυεδεῖς εἰδήσεις, αἱ ὅποιαι κάμνουν τὸν γύρον τῆς Ἰσπανίας, ἐπινοοῦνται τὰ σκανδαλώδη χρονικὰ τῆς πόλεως.

'Επὶ τῶν πεζοδρομίων, τὰ ὅποια εἶναι τόσον εὐρύχωρα, ώστε νὰ δύνανται νὰ περιλάβωσι τέσσαρες ἀμάξες κατὰ μέτωπον βχινούσας, πρέπει νὰ ἀνοίγῃ τις διὰ τῆς βίας τὴν διόδον. 'Ἐν τῷ χώρῳ μιᾶς λιθίνης πλακός βλέπετε ἔνα κλητήρα, ἔνα πωλητὴν πυρεών, ἔνα μεσίτην, ἔνα ἐπαίτην, ἔνα στρατιώτην, ὅλους εἰς ἓν σύμπλεγμα.

Διέρχονται διάδεις μαθητῶν, ὑπηρέτριαι, στρατηγοί, ὑπουργοί, χωρικοί, toreros (ταυρομάχοι), κυρίαι. 'Αλλατται ἐνδεεῖς, οἱ ὅποιοι σὲς ζητοῦν ἐλεημοσύνην κρυφά εἰς τὸ οὖς, διὰ νὰ μὴ τοὺς ἴδωσι, μεσίται, οἱ ὅποιοι σὲς προσβλέπουν μὲ δῆμαρχον προτηματικόν, γυναικεῖς ἐλαφροί, αἱ ὅποιαι σὲς ὠθοῦν μὲ τὸν ἀγκῶνα. Πληνταχόθεν πᾶλοι ἐναέριοι, μειδιάματα, χειραψίαι, χαιρετισμοὶ εὐθυμοί, φωναί· βάρδα ἐμπρός, ἀχθοφόρων φορτωμένων καὶ μικρεμπόρων μὲ τὸ φορητὸν ἐργαστήριόν των εἰς τὸν λαιμόν, κρυγαὶ ἐφημεριδοπωλῶν, ὁὔτει φωναὶ ὑδροπωλητῶν, ἤχοι κεράτων τῶν λεωφορείων, κτύποι μαστιγίων τῶν ἀμάξων, κρότοι ξιρῶν, κρούσεις κιθάρας, φύματα τυφλῶν.

Ἐπειτα διαβαίνουσι τὰ συντάγματα μὲ τὰς μουσικὰς των, διέρχεται διάσιλεύς, καταβρέχεται ἡ πλατεῖα μὲ κρουνούς ὑδατος, ἔσκοντιζομένους ὑψηλὰ καὶ διασταυρουμένους εἰς τὸν ἀέρα, ἔρχονται οἱ κομισταὶ τῶν προγραμμάτων ὅπως ἀναγγείλωσι τὰς θεατρικὰς παραστάσεις, εἰσβάλλουσι σμῆνοι ἀγνοιοπαίδων μὲ δέσμας παραρτημάτων, ἔξερχεται στρατευματικὸν πεζολάθλων ἀπὸ τὴν ὑπουργεῖτ, ἔχναπερνοῦν αἱ στρατιωτικαὶ μουσικαὶ, τὰ ἐργαστήρια φωτίζονται, τὸ πλήθος γίνεται πυκνότερον, αἱ ὡθήσεις τῶν ἀγκώνων πολλαπλασιάζονται, αὐξάνει ἡ βοή, διθύρωσις, ἡ κίνησις. Καὶ δὲν εἶναι κίνησις λαοῦ πολυασχόλου. Εἶναι ζωηρότης ἀνθρώπων φιδρῶν, εἶναι εὐθυμία ἀπόκρεων, ἀργία ἀνήσυχος, ἀναβρασμός, πυρετός ἡδονῆς, ὅστις σὲς καταλαμβάνει καὶ σὲς κρατεῖ ἐκεῖ ἡ σῇ; παρακινεῖ νὰ γυρίζετε ὡς τυλιγάδι, χωρὶς νὰ σὲς ἀφίνη νὰ ἔξελθετε ἀπὸ τὴν πλατεῖαν. Περιέργεια οὐδέποτε κουραζομένη, εὐχάριστος πόθος νὰ διέρχεσθε ἐκεῖ τὰς ὥρας σας τερπόμενοι, περὶ οὐδενὸς νὰ σκέπτεσθε, νὰ ἀκούετε φλυκρίας, νὰ μωρολογήτε, νὰ γελάτε. Τοιαύτη εἶναι ἡ περίφημος πλατεῖα τῆς Πύλης τού Ἡλίου.

Μίαν ὥραν ἀρκεῖ νὰ μείνῃ τις ἐκεῖ, διὰ νὰ γνωρίσῃ ἐξ ὅψεως, ὑπὸ τὰς διαρρόους αὐτοῦ ἐπόψεις τὸν λαὸν τῆς Μαδρίτης.

Ἡ κατωτέρω τάξις τοῦ λαοῦ ἐνδύεται ὅπως εἰς τὰς μεγάλας ἡμῶν πόλεις· οἱ δὲ τῆς ἀνωτέρως τάξεως κύριοι,

ἐὰν ἀφαιρέσητε τὸν μανδύαν, τὸν ὅποιον φέρουσι τὸν χειμῶνα, ἀκολουθοῦσι τὸν συρμὸν τῶν Παρισίων, καὶ εἶναι πάντες ἀπὸ τοῦ δουκὸς μέχρι τοῦ τελευταίου ὑπαλλήλου, ἀπὸ τοῦ ἀγενέσου νέου, μέχρι τοῦ κλονιζομένου γέροντος, μετ' ἀκραίης ἐπιμελείας, κομψότητος καὶ καθαριότητος ἐνδεδυμένοι, μὲ ἀρώματα, μὲ χειρόκτια, ὡς νὰ ἔξηλθον τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀπὸ τὸ καλλωπιστήριον.

'Τὸ πό τὴν ἔποψιν ταύτην ὅμοιαζουσι τοὺς Νεαπολίτας· ὥραίται μαῦραι κόμαι, πώγωνες περιποιημένοι, γειρες καὶ πόδες γυναικεῖοι. Σπανίως βλέπετε πίλους χαμηλούς, ὅλοι ὑψηλοί, καὶ ἔπειτα ράβδοι, ἀλύσεις, ἀρτήματα, καρφίδες καὶ ταϊνίαι εἰς τὰς κομβιδόχας κατὰ χιλιάδας.

Αἱ κυρίαι, ἔξαιρουμένων ἔποτασμών τινῶν ἡμερῶν, ἐνδύονται ἐπίσης κατὰ τὸν γαλλικὸν τρόπον. Αἱ γυναικεῖς τῆς μεσαίας τάξεως φέρουσιν ἀκόμη τὸ χλανίδιον. Τὰ ἀρχαῖα μεταξωτὰ ὑποδήματα, ἡ peineta¹, τὰ ζωηρὰ χρώματα, τὸ έθνικὸν ἔνδυμα, ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἔξελιπε.

[Ἐπειτα συνέχεια.]

Π. Α. ΒΑΛΒΗΣ

ΜΗΤΣΟΥ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΚΟΥΛΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΑΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ

'Ητο ψυχρά, συννεφώδης ἡ δευτέρα ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων, καθ' ἦν ὁ καχεκτικὸς πορθμεὺς τοῦ Ἀσπροποτάμου, μᾶς διεπόρθμευσε μὲ τὴν περατωρίαν του ἐκ τῆς Αιτωλικῆς εἰς τὴν ἀντίπεραν ὅχθην τοῦ χωρίου τῆς Κατοχῆς. Ή νῦν εἴχε προηγηθῆ βροχερά, καὶ τὸ ἔδαφος ἀνέδιδε βαρείας ἀναθυμιάσεις, ὑπὸ τὴν ὑγράν του ἐπιφάνειαν. Εγγὺς σχεδὸν τῶν χειλέων τοῦ ἀργυροβίουν Ἀχελώου εἶναι ἐμπεπηγμέναι αἱ πρώται καλύβαι τοῦ χωρίου, ἐκτισμένου ἀνωφερᾶς ἐπὶ πετρώδους λόφου. 'Απὸ μακρὰν ἀκόμη τὸ βλέμμα προσπίπτει ἐπὶ ἐρειπιωμένου τινὸς κτιρίου, δεσπόζοντος δλῶν τῶν ἀλλών οἰκιῶν ἐπὶ τῆς κορυφῆς βράχου. 'Η ἑρυθρωπὴ καὶ πένθιμος ἀποφύσης του μοὶ ἔφερεν εἰς τὸν νοῦν τοὺς φαντασικοὺς ἔκείνους πύργους τοῦ μεσαίωνος, καὶ ἡ πυκνὴ ὄμιχλη τῆς χειμερινῆς πρωΐας, ἡτίς ἐπεκάλυπτε διὰ τοῦ μυστηριώδους πέπλου τῆς δλόκληρον τὸ χωρίον, καὶ τὰ μεγάλα βεθύνχρωμα σύννεφα, ἀτίνα κατήργοντο πενθίμως ἐπὶ τῶν πέριξ λόφων, ἐνέτειναν ἐπὶ τὰ μείζω τὴν πρώτην σκέψην μου, καὶ ὁ νοῦς μου ὅλος, ἀπορροφηθεὶς ὑπὸ τῆς ἰδέας ταύτης, ἀφηρπάσθη πρὸς τὰς ζοφεράς ἐκείνας πτήσεις, οἵ τε μυστηριώδεις χρόνοι τῶν σταυροφοριῶν. 'Αλλ' αἱ πρώται γοναὶ ὑλακαὶ τῶν μολοσσῶν τοῦ χωρίου, οἵτινες ἔτρεζαν πρῶτοι πρὸς ὑπάντησίν μας, μὲ ἡνάγκαστην, μιμούμενος τὸν σύντροφόν μου, ν' ἀφήσω τὰς σκέψεις μου ταύτας εἰς τὴν τύχην των, καὶ νὰ λάβω κ' ἔγω προφυλακτικὸν μέτρον, ἀμύνης μέτρα, κατὰ τῆς οὐχὶ πολὺ φιλοξένου ὑποδοχῆς τῶν κυνῶν τοῦ χωρίου, ἀποσπῶν ἔγχαρτως σοβαρὸν πάσσαλον ἐκ παρχτυχούσης τινὸς ἐκεῖ αἰμασιδες. Τὸ χωρίον κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἡγούλειτο εἰς τὰς Χριστουγεννιατικὰς εὐωχίας του. 'Η κούνιοντο συνεχῶς οἱ ὄξεις, παρατεταμένοι γυρλασμοὶ τῶν σφραζομένων χούρων, τοῦ ἰδιαιτέρου αὐτοῦ θύματος κατὰ τὰς ὥρας της ζωής των, καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις. Πυκνοὶ δὲ καπνοὶ ἔνεισσοντο ἐκ τῶν σκυθρωπὸν οὐρανόν. Τὰ δένδρα τῶν καλυβῶν χαρμοσύνως πρὸς τὸν σκυθρωπὸν οὐρανόν. Τὰ δένδρα τῶν καλύπτων καὶ τῶν ἀγρῶν, ἔέτεινον γυμνούς, σκελετώδεις τοὺς κλάδους των πέριξ. Μόνον πρώτοι τινὲς ἀμυγδαλιές, ἡ πλωνῶν δροσοστόλιστον τὴν ὄλολευκον στολήν των πρὸς τοὺς φιδρούς πτερυγισμούς τῶν μικρῶν σπίνων. Χωρικαὶ τινες

¹. Είδος κτενίου.

πελιδναί, μὲ καταπεπονημένην ὅψιν, γυμνόποδες, μὲ τὰς στάμνας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κατερχόμεναι πρὸς ἄρδευσιν ὕδατος ἐκ τοῦ ποταμοῦ, μᾶς ἔδοσαν τὰς πρώτας πληροφορίας περὶ τοῦ οἰκήματος, ἐν φέμέλλομεν νὰ διέλθωμεν τὴν γύκτα.

Μετ' οὐ πολὺ ἐκαθήμεθα ροφῶντες τὸν ἀπαράτητον καφέ, ἐπὶ τῶν ξυλίνων σκαμνίων καφενέου τινὸς εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ χωρίου, ἐκτεινομένην ἐπὶ τῆς ὑψηλοτέρας κορυφῆς τοῦ λόφου. Ή μικρὰ πλατεῖα κατὰ τὴν στιγμὴν ἔκεινην παρουσίαζε θελκτικὴν ἑορτάσιμον δψιν, πρᾶγμα πολὺ σπάνιον εἰς τὰ χωρία, ἔνθα δὲ συνεχῆς καὶ μονότονος ἐργατικὸς βίος, σπανίως ἐπιτρέπει νὰ ἐμφανισθῇ ή ποιητικὴ δψις τῶν πανηγύρεων. Ζωηροὶ δημιοί καθαροεντυμένων φουστανελλοφόρων διεσταυροῦντο ἐν τοῖς πέριξ μαγχζείοις, πίνοντες γιὰ τὸ καλὸ τῆς μέρας. Πάρεκετ δὲ περὰ τὸν περίβολον τοῦ Ἀγίου Δημητρίου, εἰς τὸ εὐρὺ διπλωμα τοῦ ἴσοστρώτου χοροστασίου, οἱ λεβέντες κ' αἱ λυγεραὶ τοῦ χωρίου ἐρούθμιζον τὰς χαριέσσας κινήσεις τοῦ δημοτικοῦ χοροῦ των, ὑπὸ τὰς δεξείχας ἀπυχήσεις τῶν ζουρνάδων, καὶ τὸν βρύννοδούπον τοῦ νταουλίου. Καὶ ἐκυμάτιζον δλόγυρα εἰς τὸν ἀέρα αἱ πράσιναι, αἱ ἐρυθραὶ, αἱ πολύχρωμοι ποδιές τῶν λυγερῶν, καὶ αἱ χιονώδεις φουστανέλλαι τῶν λεβέντων, καὶ τὰ μελανὰ μανδήλια τῶν μητέρων, καὶ τῶν γραϊδίων, περασκολουθούντων ἀκινήτων, σοβαρῶν, μ' ἔνα ἀόρατον μειδίαμα ἐπὶ τῶν χειλέων, μὲ τὸ ἑταστικὸν βλέμμα εἰς τοὺς ὄρθαλμούς, τοὺς συχνοὺς ἐλιγμούς καὶ τὰς συχνοτέρας κύψεις εἰς τὰ τεχνικὰ τσακίσματα τῶν χορευτῶν, καὶ ἀνακινούντων κατόπιν μεταξύ των, μὲ τὸ σοβαρὸν ὑφος τῆς ἴδιας πείρας, τὰς ἐπ' αὐτῶν διαφόρους χρίσεις καὶ γνώμας των... 'Αλλὰ τὴν ἀρκετὰ διασκεδαστικὴν ταύτην σκηνὴν διέλυσε μετ' ὀλίγον δρμητικὴν βροχήν.

Κατὰ τὴν ἑσπέραν, ὅτε ὁ οὐρανὸς ἀνέδειξεν ἐπί τινας στιγμᾶς τὴν γαλακτὸν στολὴν του, καὶ ὅτε ὁ θῆλιος, κλίνων πρὸς τὴν δύσιν του, πρὸς τὰ βουνὰ τῆς ἀναδυομένης κατώ εἰς τὸ βάθος τοῦ ὄρού τοῦ τοῖς Ιθάκης, ἔχρυσων διὰ τῆς ἀσθενοῦς, ἀτόνου λάμψεως του, τὰς ὑγρὰς στέγας τῶν καλυβῶν καὶ τῶν οἰκημάτων τοῦ χωρίου, ἐπήραμεν τὴν δυτικὴν καταφέρειαν τοῦ χωρίου, καὶ διὰ μικρᾶς κλίσεως ἀνῆλθομεν τὴν κορυφὴν κυρτῆς τινος ράχεως χάριν περιπάτου. Καθ' ὅλον τὸ βραχὺ διάστημα τῇς ἡμέρας ἔπληττον φοβερά. Εἶχα ἐκδρόμητη ἔως ἐκεῖ, ἀκολουθήσας τὸν σύντροφόν μου, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ ξεκάσω ὀλίγον, ἀλλ' ἀπροσδοκήτως ἡ βροχερὰ ἡμέρα διέψευσε τὰς προσδοκίας μου. Ἀφοῦ ἔχασμοντην ἀρκετὰ ἐπὶ τῶν σάκκων παντοπλείου τινός, ἐν ὧ εἶχον συναθροισθῆναι πολλοὶ χωρικοὶ συζητοῦντες καὶ κυτσοπίνοντες, ἀφοῦ περιῆλθον τὰς ἀγυιὰς τοῦ χωρίου, ἀσυνειδήτως ἀκολουθῶν τοὺς συντρόφους μου, καὶ σκονδάζπτων ἀνὰ πᾶν βῆμα ἐπὶ τῶν ἔξεχόντων κοπτερῶν λίθων, ἀφοῦ ηλουσα ἀρκετὰ «χαλῶς ὠρίσατε» ἐκ τῶν φιλοξένων χωρικῶν, ἀφοῦ ἐσυστήθην τέλος καὶ εἰς τὸν ίστρὸν τοῦ χωρίου, ὅστις ἔκήρχετο τὴν ὥραν ἐκείνην μὲ πλήρη κυνηγεσίου ἐνδυμασίαν, μὲ τὸ δίκανον ὑπὸ μαλητοῦ, καὶ μὲ δύο φοβερὰ ματούσλια ἀνὰ μέσω δύο μακρῶν παραγναθίδων, πηγαίνων οὔτω, νὰ κτυπήσῃ μπεκάτσες 'σ τὸ καρτέρι, ἥπισθανθην τέλος μεγάλην ἀνακούφισιν εὑρεθεὶς αἰρυντης ἐπὶ τοῦ ὑψώματος ἐκείνου, περιλουσμένου ὅλου ὅπο τῆς ροδοχόρου λάμψεως τῆς δύσεως. Αἱ μακραὶ ὀλόγυρα λοφοσυραταὶ, καὶ αἱ ἀνὰ μέσω αὐτῶν σχηματιζόμεναι εὐρεῖαι λεκάναι πεδιάδων, εἶχόν τι τὸ μαγευτικὸν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν. Ἐνῷ αἱ ἐντὸς διαφανῶν συνιέφων ὑποκυπτόμεναι κορυφαὶ τῶν Ἀρκοκεφάλων ὄρέων, ἀναφαίνομένων διεισθεν τῆς μακρᾶς σειρᾶς τῶν Αἰτωλικῶν ὄρέων, καὶ τοῦ Ἀρακύνθου, καὶ τῶν καταφύτων σειρῶν τοῦ Κατσοῦ, καὶ παραπέρα ἡ ἀγριωπὴ Βαράσσοβα ἔκλειον τὴν σκηνὴν τοῦ πανοράματος διὰ τῆς εὐρείας εἰσβολῆς τῆς λιμνοθαλασσῆς τοῦ Μεσολογγίου. Ὁπισθεν δὲ ὁ ποιητικὸς Τρί-

καρδος, αι δύοντωται προεξοχαι τῶν βραχωδῶν νήσων τῶν Όζειων, καὶ αἱ γελαναι ἀποχρώσεις τοῦ γυμνοῦ καὶ φαλακροῦ Κάπρου τῆς Κεφαλληνίας ἔχετεινον εὔρù κύκλον περιζωννύοντα τερπνῶς τὸν δρίζοντα. Πικρὰ τὰ λιμνάζοντα ύδατα μικρᾶς κοιλαδος, λευκόμορφον ποίμνιον ἐποιήσετο, διαχύνον εἰς τὸν ἄέρα δλόχαρα βελάσματα, εἰς δὲ ἀνταπεκρίνοντο τὰ ἔρωτικὰ μυκήματα βοσκούσης ἐκεῖ που ἀγελάδος. Ἡ ιθάνθην τὴν ἀνάγκην νὰ ὅμολογήσω καθ' ἐσωτόν, ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀνοίξεως, ἡ ζωὴ εἰς τὴν εὐχάριστον ἐκείνην ἐρημίαν θὰ ἔρρεε θελκτική, ωραία, γοργή, ὡς δὲ εὔρὺς ροῦς τοῦ Ἀχελώου, κατερχομένου κατὰ πρός τὰς ἑκβολάς του, ὡς τεράστιος ἀργυροῦς ὄφις.

Ἐκαθήσαμεν παρὰ τὴν βάσιν κρημνισμένης πλατείας ἐκκλησίας, ἣ μάλλον μοναστηρίου τινὸς ἐπὶ τῶν χρόνων τῆς ἐπαναστάσεως, τοῦ ὅποιου οἱ ἡμίκρημνοι τοῖχοι περιεβάλλοντο ὑπὸ τοῦ πενθίμου μανδύου τοῦ ἄλλοτε, τοῦ ὅποιου ἡ θλιβερὰ ἐνατένισις καὶ ἡ θλιβερωτέρα ἀνάμνησις πιέζει τόσον πικρῶς τὴν καρδίαν μας. Ἐκεὶ πλησίον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου, ὑψοῦτο μικρὸς ὅγκος χώματος, πλήρης πετρῶν. Ἡτο τὸ μνῆμα ἀτυχοῦς τενὸς νέου, εὐρόντος σκληρὸν θάνατον εἰς τὰς ἀργυρᾶς δίνας τοῦ ποταμοῦ, πρὸ πολλῶν ἔτων. Δὲν ἡξέρω, διατὶ εἰς τὴν θέαν τοῦ λημονημένου ἐκείνου μνῆματος, καὶ εἰς τὸ ἔγκαττα λειειμένον ἐκεῖνο οἰκοδόμημα, ἥσθιανθην πρὸς στιγμὴν τὴν καρδίαν μου καταθλιβομένην εἰς τὰ στήθη μου, ἐνῷ δονῆς μου ἀνελογίζετο ἀκουσίως ἐκτοῦ τοὺς στίχους τοῦ ποιητοῦ τῶν Ἐρειπίων :

Ἐκεῖ ποῦ ἦταν ἀλλοτε μαρμάρινο παλάτι
ἡ πύργος σιδερόφρακτος, ἡ ἐκκλησία ἀγιασμένη,
διάβηκε ὁ Χάρος κ' ἔρριψε τὸ βάσκανό του μάτι
καὶ τόπος ἀλλο δὲν μένει
παρὰ νεκρὰ χαλάζια, οἱ γκρεμισμένοι τοῖχοι.

Μές τίς τὴν καρδιάν μου ποῦ ήταν εἶχε σὰν παλάτι
καὶ λειτουργοῦσε ὡς ἔρωτας σὰν σ' ἐκκλησίης ἀγιασμένη,
διάβηκε ἡ λύπη κι ἔρριξε τὸ βάσκανό της μάτι
καὶ τόπος ἄλλο δὲν μένει
παρὰ νεκρὰ γχλάσματα, οἱ θλιβεροὶ μου στῆκοι.

"Α! ποιηταί! ἐκ τῆς ἐρειπιωμένης καρδίας σας ἀπομένει τούλαχιστον κάτι, ἀπομένουσιν οἱ ὥραῖς, οἱ θυλιβεροί σας στήχοι, ἐνῷ ἐκ τῆς σθεοθείσσης ἔκεινης νεότητος, ἔκει, ἐντὸς τοῦ ἐρήμου ἔκεινου μνήματος, ἔγει τὸν σταυροῦ, ἐνὸς κηρίου, τί ἀπέμεινεν;...

Οἱ σύντροφοι μου, εὐτυχέστεροι Ἰσως ἐμοῦ, μακρὰν τοῦ ν' ἀπαγγέλωσι στίχους — ἔστω καὶ καθ' ἑαυτούς — ἡλεκτρίσθησαν Ἰσως ἐκ τῶν λαρυγγισμῶν τῶν ζουντάδων, ἥχούντων εἰσέτι εἰς τὸ χωρίον, καὶ γρισαν εὐθύμως φέροντες ἔνα Ξερομερίτικο τραχοῦδι, δτ' ἔξαπίνης, ὁ ἔτερος ἐξ αὐτῶν, ἀνύψωσας τὴν χεῖρα πρὸς τὸ ὑπερέχον ἐρυθρωπὸν οἰκοδόμημα ἀνὰ μέσω τοῦ χωρίου, διπερ τὴν πρωΐαν τοσοῦτον μοῦ ἔκινησε τὴν περιέργειαν μὲ τὴν φανταστικὴν ἀποφίντου, ἐρυθρότερον τόρα ὑπὸ τὰς ἀκτίνας τοῦ δύοντος ἡλίου, ἀνεφώνησεν ἀφελῶς :

— Νά! κ' ἡ Κούλια τῆς χυρᾶς Βασιλικῆς!...

‘Η Κούλια τῆς κυρδὲς Βασιλικῆς! Δέν ξηλπίζε ν’ ἔχοντω
τὴν ποιητικὴν ταύτην ἀπόγησιν, θὴν ἐγκλείει τὸ δῶμα τῆς
διασήμου τοῦ σατράπου τῶν Ἰωαννίνων οὐζύφου, κατ’ ἑ-
κείνην τὴν στιγμήν. Εἰχα ἀκούση, εἴχα διεβάση κἄπου,
ἀλλοτε, ὅτι ἡ κυρδὲ Βασιλικὴ ἀπέθανε εἰς τὰ πέριξ τοῦ
Αίτωλικοῦ, ἀλλὰ δὲν εἶχον καμμίαν σαφῇ ιδέαν περὶ τῶν
τελευταίων ἑτῶν τοῦ ἀτυχοῦς τέρματος τῆς ισχυρῆς ταύ-
της γυναικὸς πρὸ τῇ τίγριδι τῶν Ἰωαννίνων, καὶ διε-
τοῦτο ἐπλησίασα σιμότερα τὸν σύντροφόν μου, ὅστις, καθ’
ὅ κάτοικος τοῦ χωρίου, θὲν ἐγνώριζε τινας λεπτομερείας
περὶ αὐτῆς, ὑποκεντήσας τὴν δμιλίσαν ἐπ’ αὐτοῦ τοῦ θέμα-
τος. ‘Αλλ’ ἀτυχῶς δὲν ἔμαθα οὐδὲν ἔτερον ἀξιοσημείωτον
περὶ αὐτῆς, εἰμὴν ὅτι ἐν τῷ ήμικρήμνῳ ἔκεινω οίκυδομή-

ματί, ἐν δὲ ἀπεγώρησε μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν της εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ τὴν εἰς Προύσαν ἔξορίαν της, καὶ τεμέτρησε τὸ ζῆν ἐν πότοις, ἀφοῦ ἐπάντρευσε μετά τίνος παρθένου τοῦ χωρίου, τὸν ἐντὸς ἀδελφόν της, τὸν Βένη Σιμον, τοῦ δόποιου δὲ τάφος ὑπάρχει ἀκόμη ἐν τῷ παρακείμενῳ τῆς Κούλιας ναῷ τοῦ ἁγίου Δημητρίου, καὶ ἔκλαψε τὸν ἄλλον, τὸν ἀνδρεῖον ὅπλαρχηγὸν τῆς Πλεσσοβίτσας, γενόμενον ἔχαρφα σφραγίδαν. Ὄταν ἐπανήλθομεν εἰς τὸ χωρίον, δὲ ήλιος εἶχε πέσην πλέον, καὶ τὰ σύννεφα ἐπεσωρεύοντο ἐξωγκωμένα, καταδιώκοντα τὸ θν τὸ ἄλλο εἰς τὸν αἰθέρα. Τὸ σκότος ἐπήρχετο ταχύ, καὶ αἱ πρωται χονδραὶ φεκάδες τῆς ἐπικειμένης νὰ ἐκραγῇ θυέλλης ἐμάστιζον τὸν πελόν μου. Ἀφησα τὸν σύντροφόν μου νὰ παρακαθήσῃ παρὰ τὴν φιλόξενον ἑστίαν, τῆς ὥποιας διατηρῶ ἀκόμη τὴν γλυκεῖαν ἀνάμνησιν, καὶ πλησίασα πρὸς τὴν Κούλιαν. Τὸ σικοδόμημα εἶχε κτισθῇ ἀλλοτε, πρὸ τετρακοσίων περίπου ἑτῶν ὑπὸ τῶν τότε κατακτητῶν τῶν μερῶν ἑκείνων Βενετῶν, ἐχρησίμευσε δὲ ἀργότερα ὡς τουρκικός στρατών, μεθ' δὲ μετερρυθμίσθη κατὰ τουρκικὸν ρυθμὸν εἰς ἀπλοῦν οἰκημα, ὑπὸ τῆς τελευταίας οἰκήτορός του. Σώζεται ἀκόμη ὀλόγυρα δὲ εὐρὺς ὄχυρος περιβολός του, ἐκτισμένος καθέτως ἐπὶ τοῦ βράχου, μὲ τὰς πυκνὰς τουφεκίθρας του, ἐν τῷ μέσῳ δὲ αὐτοῦ ὑψοῦται ἀρκετὰ ὑψηλὸς οἰκίσκος, μὲ ημιπεπταμένην στέγην, ἀλγεινῶς πρὸς τὸν οὐρανόν, καὶ μὲ κενά, πενθίμως ἀτενίζοντα τὸν διαβάτην παραθύρων. Ὁ χρόνος, δοτις ἐξετόξευσεν ἐναντίον του ὅλα τὰ βέλη τῆς βισκανίας του, δὲν ὑστέρησεν λίσαν νὰ τὸν φαύσῃ καὶ διὰ τῶν φλογῶν τοῦ πυρός διότι εἰς τὴν ἀσθενή λάμψην τῆς ἐκπνεούσης ἡμέρας παρετήρησα τοὺς ἐσωτερικῶς δι' ἀσθέστου κεχρισμένους τοίχους του, φέροντας εἰσέτι τὰ ἔχην διελθούσης ποιὲ φλογὸς καὶ καπνοῦ ἑκείθεν. Κ' ἐνῷ τὸν ἔβλεπα ἐν μέσῳ τοῦ θάμβους τῆς ὁρᾶς ἑκείνης, ἔρημον, ἡκρωτηριασμένον, ἀπομεμονωμένον ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ ἑκείνου βράχου, προσφιλές καταφύγιον τῶν κρωζόντων πενθίμως ἐπὶ τῶν ρηγμάτων του νυκτεροθίων γλαυκῶν, μὲ τὰ κρημνισμένα παράθυρά του, τοὺς οἰκτρῶς ἡνεψημένους αὐτοὺς ὄρθαλμούς του πρὸς τὸν πλαταγοῦντα ποταμόν, ἥλθα νὰ πιστεύσω, δτι ἀπομένει ἑκεῖ, ὡς σκελετὸς λησμονηθείσης ὑπάρξεως ἐν τῇ σωρείᾳ τῶν χρόνων, στένων καὶ ὀδυρόμενος θλιβερῶς τὴν τύχην τῆς παλαιᾶς φίλης του καὶ τὴν τύχην τῆς ἴδιας ἐγκαταλείψεως, τύχην ὀδυνηράν, πιστῶς παρομοιαζόμενην πρὸς τὸν παραρρέοντα τοῦ ποταμοῦ ροῦν, τὸν μάρτυρα αὐτὸν τῶν σκληρῶν ἀναμνήσεών του, φεύγοντα, κυλίομενον, ὡς ἀπατηλὸν ὄνειρον, πέραν πρὸς τὸν κάμπον, καὶ τὴν εὔρεται θάλασσαν...

'Er Μεσολογγίω.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Αἱ ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου χρησιμοποιούμεναι ὕλαι πρὸς κατασκευὴν ἐνδυμάτων προέρχονται ἐκ τοῦ ζωήκου καὶ τοῦ φυτικοῦ βασιλείου. Τὸ μὲν πρωτον μᾶς παρέχει τὸ ἔριον, τὰς τρίχας, τὰ πτερά, τὴν μέταξαν κλ., τὸ δὲ δεύτερον μᾶς χορηγεῖ τὸν βάμβακα, τὸ λίνον κλ.

Διὰ νὰ ἐννοηθῇ καλῶς δὲ τρόπος τῆς ἐνεργείας τῶν οὐσιῶν τούτων, πρέπει νὰ γνωρίζῃ τις δτι εἰς τὴν φυσικὴν διακρίνομεν δύο εἰδη σωμάτων, τὰ μέν, δταν τις ἀπτεται αἴτων, προξενοῦσιν αἴσθησιν ψύχους, διότι ἀφαιροῦσιν ἐκ τῆς χειρὸς μεγάλην ποσότητα θερμαντικοῦ, ὅπερ διαχέται καθ' ὅλον τὸ σῶμα· τὰ δὲ, τούναντίον, παρέχουσιν εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις διάφορον αἴσθησιν, φαίνονται δὲ ἔχοντα ψηλὴν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον θερμοκρα-

σίαν, διότι μόνον τὸ σημεῖον τῆς ἐπαφῆς μετὰ τῆς χειρὸς θερμαίνεται.

Ἐίσ τὰ πρῶτα ἀνήκουσιν ἐπὶ παραδείγματι τὰ μέταλλα· εἰς τὰ δεύτερα τὸ ξύλον, ή θαλος κλ. Καὶ ὀνομάζονται τὰ μὲν πρῶτα καλοὶ ἀγωγοὶ τῆς θερμότητος, τὰ δὲ δεύτερα κακοὶ ἀγωγοί.

D^r

Παρακαλοῦνται θερμῶς οἱ κ. κ. ἀνταποκριταὶ ἡμῶν ν' ἀποστείλωσι τὴν ἐξώφλησιν τῶν μέχρι τοῦδε πωληθέντων φύλλων «Ἐκλεκτῶν» καὶ «Ιατροῦ Ἀπομνημονευμάτων», νὰ δηλώσωσι δὲ ἡμῖν τὰ δύναματα τῶν ὀλίγων συνδρομητῶν ἡμῶν, τῶν δυστροπούντων νὰ πληρώσωσι τὰς συνδρομάς των, ἵνα λάβωμεν τὰ κατάλληλα μέτρα.

Ἐπίσης παρακαλοῦνται οἱ ὀλίγοι εἰσέτι ἐκ τῶν ἐν 'Αθήναις κκ. συνδρομητῶν ἡμῶν καθυστεροῦντες τὴν συνδρομήν των, νὰ πληρώσωσιν αὐτὴν εἰς τὸν εἰσπράκτορα ἡμῶν ἢ νὰ τὴν ἀποστείλωσιν ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ ἡμέτερον Γραφεῖον.

'Η Διεύθυνσις

ΤΟΜΟΙ ΚΑΙ ΦΥΛΛΑ = ΒΛΑΣΤΟΝ ἐπῶν εὐρίσκονται προγράμματα τοῦ πανεπιστημίου της Κορίνθου δόδος Πρωτείου, δρ. 10.

Hebe's

Hair Restorer Τὸ κάλλιστον ἐπανορθωτικὸν τῶν τριγῶν. Δὲν εἶναι βαρῇ, ἀλλ' ἐπαναδίδει εἰς τὰς τρίχας τὴν προτέραν αὐτῶν χροιάν διὰ τῆς ἐνδυναμώσεως αὐτῶν. Οὐδεμίαν ἐπιβλασῆ οὐσίαν περιέχει· εἶναι ἄχρον καὶ διαυγὲς ὡς τὸ θυμωρό.

Γερικὴ ἀποθήκη ἐν Λορδίωφ.

Εὑρίσκεται ἐν 'Αθήναις μόνον εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον τῆς «Κορίνθου» δόδος Πρωτείου ἀριθ. 10 καὶ τιμᾶται ἐκάστη φιλή Δραχμαῖς ἕπειδ. (Διὰ τὰς ἐπαρχίας δραχ. 8).

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ

ΙΑΤΡΟΥ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Τιμῶνται:

'En 'Αθήναις δρ. 6, ταῖς ἐπαρχίαις δρ. 7, τῷ ἐσωτερικῷ φρ. χρ. 7.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

ΕΙΣ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΩΝ "ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ",

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΒΑΛΑΩΡΙΤΟΥ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Τιμὴν τῶν δύο τόμων:

'En 'Αθήναις δρ. 7, ταῖς ἐπαρχίαις 8, τῷ ἐσωτερικῷ φράγχα χρυσᾶ 8.